

Václavské náměstí 3
771 11 Olomouc
Otevírací doba
deně kromě pondělí
10 – 18 hodin
Každou neděli vstup volný

ARCIDIECÉZNÍ
MUZEUM
OLOMOUC

Sněmovní náměstí 1
767 01 Kroměříž
Otevřeno duben – říjen
Vstupné a otevírací doba
se řídí aktuálním ceníkem
a provozem Arcibiskupského
zámku a zahrad v Kroměříži
www.zamek-kromeriz.cz

ARCIDIECÉZNÍ
MUZEUM
KROMĚŘÍŽ

Denisova 47
771 11 Olomouc
Otevírací doba
deně kromě pondělí
10 – 18 hodin
Každou neděli vstup volný

MUZEUM
MODERNÍHO
UMĚNÍ

VSTUPNÉ

● 100 / 50 / 👤 220

● 90 / 60

● 100 / 50 / 👤 220

● 150 / 75 / 👤 350

děti do 6 let zdarma

školní skupiny: 20 / 👤

Speciální vstupné
a další slevy:
info v pokladně

DUCHOVNÍ OSA MORAVY D.O.M.

VSTUPNÉ

● ● ● 220 / 150 / 👤 580

● ● 130 / 80 / 👤 280

ARCIBISKUPSKÝ PALÁC OLOMOUC

Wurmova 9, 771 01 Olomouc
www.arcibiskupskypalac.cz

www.muoc.cz

585 514 111 | info@muoc.cz
Informace/pokladna 585 514 241

Doprovodný program k výstavě:

aktuální informace najdete
na webových stránkách muzea
www.muoc.cz
a muzejním facebooku.

Titulní strana / Cover page:

Desky oltáře se sv. Olafem norským: Hostina v domě Šimonově, Bartholomäus Bruyn a dílna, Kolín nad Rýnem, 1512–1515, Biskupství litoměřické / Panels from an altarpiece with Saint Olaf: The Feast in the House of Simon, Bartholomäus Bruyn and workshop, Cologne, 1512–1515, Litoměřice Bishopric

1 Hlava evangelisty – sv. Jana (?) ze Žitenic, Praha, kolem roku 1170, ŘKF Žitenice / Head of an Evangelist – Saint John (?) from Žitenice, Prague, c. 1170, Žitenice RC Parish

2 Poslední večeře z Třebenic, Mistr Freiberských apoštolů – okruh, Krušnohoří – Freiberg (?), kolem roku 1520, ŘKF Třebenice / The Last Supper from Třebenice, Master of the Freiberg Apostles – circle, Ore Mountains – Freiberg (?), c. 1520, Třebenice RC Parish

3 Madona s náhrdelníkem, Lucas Cranach starší – následovník, Sasko, konec 16. století, Biskupství litoměřické / The Virgin and Child with a Necklace, Lucas Cranach the Elder – follower, Saxony, late 16th century, Litoměřice Bishopric

4 Bohosudovská pieta nesená dvěma andílky, Anton Kern, Praha, 1737, ŘKF Děčín IV – Podmokly / The Bohosudov Pietà Borne by Two Angels, Anton Kern, Prague, 1737, RC Parish Děčín IV – Podmokly

5 Monstrance z Ústí nad Labem, Severní Čechy, kolem 1480–1520, ŘKF – arciděkanství Ústí nad Labem / Monstrance from Ústí nad Labem, Northern Bohemia, c. 1480–1520, RC Parish – Ústí nad Labem archdeanery

6 Anděl z Úštěka, Matyáš Bernard Braun a dílna, Praha, před rokem 1720, ŘKF – děkanství Úštěk / Angel from Úštěk, Matthias Bernard Braun and workshop, Prague, before 1720, RC Parish – Úštěk deanery

7 Sv. Tomáš Akvinský opásáván cingulem cudnosti, Petr Brandl, Doksany nebo Litoměřice, 1704, Biskupství litoměřické / Saint Thomas Aquinas Girded with a Cincture of Chastity, Petr Brandl, Doksany or Litoměřice, 1704, Litoměřice Bishopric

Galerie a muzeum litoměřické diecéze
JAKO HOST Arcidiecézního muzea Olomouc
Litoměřice Diocese Gallery and Museum
VISITING Olomouc Archdiocesan Museum
28. 5. – 18. 10. 2020

koncepte výstavy / exhibition concept: Michaela Ottová, Helena Zápalková
kurátor / curator: Helena Zápalková

odborná spolupráce / contributors:

Alena Beránková, Lada Hlaváčková, Jan Štíbr, Lubomír Turčan

překlad / translation: Adrian Dean, Adéla Horáková

restaurování a příprava exponátů / restoration and preparation of exhibits:
David Hrabálek, Hana Kostková, Dominika Macháčová, Dalibor Sedlák, Ondřej Žák

administrativní a technická podpora / administrative and technical support:
Martin Fišr, Radek Látal

architektonické řešení / architectural design: Tomáš Lampar

instalace / installation: Vlastimil Sedláček, Filip Šindelář, Ondřej Žák

grafický design / graphic design: Vladimír Vaca

edukační programy / educational programmes: Hana Lamatová, Marek Šobář

propagace / promotion: Tomáš Kasal

exponáty zápůjčili / exhibits lent by:

Biskupství litoměřické, Římskokatolická farnost Boseň, Římskokatolická farnost Děčín IV – Podmokly, Římskokatolická farnost Chrástava, Římskokatolická farnost – děkanství Kadaň, Římskokatolická farnost Křešice, Římskokatolická farnost Kryry, Římskokatolická farnost Liběšice, Římskokatolická farnost – děkanství Litvínov, Římskokatolická farnost – děkanství Litoměřice, Římskokatolická farnost Mikulášovice, Římskokatolická farnost Mikulov, Římskokatolická farnost Mimoň, Římskokatolická farnost – arciděkanství Šluknov, Římskokatolická farnost Třebenice, Římskokatolická farnost – arciděkanství Ústí n. Labem, Římskokatolická farnost – děkanství Ústět, Římskokatolická farnost – děkanství Varnsdorf, Římskokatolická farnost Žitenice, Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích

partneři / partners

mediální partneři / media partners

muo
muzeum
umění
olomouc

g

Galerie a muzeum
litoměřické diecéze
JAKO HOST
Arcidiecézního muzea
Olomouc

Litoměřice Diocese
Gallery and Museum
VISITING
Olomouc Archdiocesan Museum

28. 5. – 18. 10. 2020

1

Výstavou **Galerie a muzeum litoměřické diecéze JAKO HOST Arcidiecézního muzea Olomouc** zahajujeme unikátní společný projekt Muzea umění Olomouc a Severočeské galerie výtvarného umění v Litoměřicích, jehož cílem je představení dvou, v České republice výjimečných institucí, založených v nové společenské situaci po listopadu roku 1989. Společným smyslem existence Galerie a muzea litoměřické diecéze a Arcidiecézního muzea Olomouc je uchovávat, odborně zpracovávat, zpřístupňovat a především zprostředkovávat veřejnosti poklady umění a duchovní křesťanské kultury, dochované nejen v církevních sbírkách, ale také v nově navráceném majetku jednotlivých farností obou diecézí. Druhou část výstavního projektu, kdy se *JAKO HOST* představí Arcidiecéznímu muzeu Olomouc v Litoměřicích, slavnostně otevřeme pro návštěvníky 11. prosince letošního roku.

Diecézní muzeum v Litoměřicích, jako předchůdce Galerie a muzea litoměřické diecéze, náleží svým založením v roce 1885 mezi nejstarší instituce svého druhu v Rakousko-uherské monarchii. Za jeho zřízením stál profesor církevních dějin a církevního práva na místním kněžském učilišti, pozdější diecézní i okresní konzervátor, katolický duchovní Vinzenz Luksch. Jeho cílem přitom nebyla primárně prezentace, ale vytvoření důstojného prostoru pro uchování uměleckých předmětů, které už v kostelích neplnily svou funkci a jimž hrozila zkáza. V duchu dobové filozofie ovšem muzeum sloužilo také ke vzdělávání, podílelo se na celostátních výstavách a působilo osvětově i na poli ochrany památek. Osud instituce zpečetila druhá světová válka, kdy došlo k předání sbírek německé správě města. Činnost diecézního muzea však nebyla pochopitelně obnovena ani po válce; sbírky zůstaly částečně v depozitářích Oblastního muzea v Litoměřicích a částečně byly zapůjčeny do Krajské, nyní Severočeské galerie výtvarného umění v Litoměřicích. Teprve po listopadu 1989 mohlo dojít k navázání na myšlenku někdejšího diecézního muzea. Stalo se tak v den svatého Václava, 28. září roku 1995, kdy byla v nově zrekonstruovaném, pozdně gotickém domě č. p. 24 na litoměřickém náměstí slavnostně otevřena první stálá expozice nově zřízené Galerie a muzea litoměřické diecéze. Ty dnes rozvíjí

svou činnost v úzké spolupráci s Litoměřickým biskupstvím pod správou Severočeské galerie výtvarného umění v Litoměřicích. Jejich stálá expozice představuje výběr těch nejceněnějších děl malířství, sochařství a uměleckých řemesel ze sbírek litoměřických biskupů a proboštů kapituly společně s vybranými díly z majetku jednotlivých farností diecéze. Tato umělecká díla jsou zde uchovávána jako jedinečné svědectví duchovní paměti severočeského regionu, neboť chrámy, pro které byla vytvořena, buď zanikly v souvislosti s důlní těžbou, nebo byly po roce 1989 těžce postiženy trestnou činností. Přes tento tragický příběh dokládají obrovské umělecké a duchovní bohatství severočeského regionu. Ten již od vrcholného středověku patřil mezi klíčové oblasti Českého království, kde působily významné církevní instituce v čele s kapitulou sv. Štěpána v Litoměřicích a pozdějším Biskupstvím litoměřickým.

Výstava, kterou se *JAKO HOST* představuje současná litoměřická diecézní galerie a muzeum v Olomouci, přináší pestrý výběr uměleckých děl z období 12. až 19. století, typických a charakteristických pro severní Čechy. Mezi vybranými exponáty nechybí příklad románského monumentálního sochařství, hlava apoštola ze Žitenic, práce první specializované sochařské dílny na našem území (kolem roku 1170). Z bohatého fondu gotického sochařství jsou představeny např. Madona z Kopist (kolem roku 1380) či expresivní korpus Ukřižovaného Krista z Kadaně (kolem roku 1516), dokládající nejen vysokou kvalitu řezbářských dílen v Kadani v závěru středověku, ale především zvláštní formy pozdně středověké zbožnosti. Ze sbírek litoměřických biskupů náleží k výjimeč-

2

ným exponátům desky z oltáře se sv. Olafem (1512–1515) z kolínské dílny Bartholomäa Bruyna či olejomalba Klanění pastýřů od nizozemského mistra Jana Steena (kolem roku 1653). Umělecké dědictví kapituly sv. Štěpána v Litoměřicích zastupuje například Madona s náhrdelníkem od následovníka Lucase Cranacha staršího (konec 16. století) nebo socha Piety ze třetí čtvrtiny 15. století. Umění 17. a 18. století reprezentují díla těch nejvýznamnějších umělců českého baroka, Karla Škréty, Petra Brandla, Antona Kerna, Matyáše Bernarda Brauna nebo Ferdinanda Maxmiliána Brokoffa. Už pouhý výčet těchto jmen dokládá kulturní rozhled a vysokou úroveň objednavatelského prostředí duchovních litoměřické diecéze. Samostatný prostor je věnován prezentaci výběru významných zlatnických památek, nechybí velká monstrance z Ústí nad Labem (kolem 1480–1520) nebo výjimečný filigránový kalich s českými granáty od významného pražského zlatníka Marka Hrbka (1666). Členění výstavy reflektuje původ artefaktů ve sbírkách litoměřických biskupů a proboštů, stejně jako jejich provenienci v Litoměřické diecézi.

Reciproční výstavní projekt Muzea umění Olomouc a Severočeské galerie výtvarného umění v Litoměřicích je založen na osvědčené kolegiální a odborné spolupráci těchto výstavních institucí a především na víře ve smysluplnost prezentace duchovní a kulturní paměti našich předků, která návštěvníkům nabízí nejen silný umělecký zážitek, ale zprostředkovává navázání na duchovní tradice a jistoty, tolik potřebné v dnešní neklidné době.

3

Litoměřice Diocese Gallery and Museum VISITING Olomouc Archdiocesan Museum is an exhibition that opens a unique joint project between the Olomouc Museum of Art and the North Bohemian Gallery of Fine Art in Litoměřice. The aim of the project is to present two exceptional Czech institutions that were established in the new social situation after November 1989. The purpose of the existence of both the Litoměřice Diocese Gallery and Museum and Olomouc Archdiocesan Museum is to preserve, professionally process, make available and mediate to the public the treasures of art and spiritual Christian culture that have been preserved in church collections and in the newly restituted property of the individual parishes of both dioceses. The second part of the project where the Archdiocesan Museum in Olomouc will be presented as a guest in Litoměřice will open on 11 December 2020.

The Litoměřice Diocese Museum, the predecessor of the Litoměřice Diocese Gallery and Museum, was established in 1885. That makes it one of the oldest institutions of its kind in the Austrian-Hungarian monarchy. It was established by catholic priest Vinzenz Luksch, a professor of the church history and church law at the local priest training school, later the diocese and district conservationist. His primary goal was not to present the items but rather to create a dignified space for depositing artefacts that no longer served in the churches and were in danger of being destroyed. In the spirit of the period philosophy, the museum was also an educational institution; it contributed to national exhibitions and carried out educational activities in the field of heritage preservation. The fate of the institution was sealed by World War II. At that time the collection was surrendered to the German administration of the town. The activities of the Diocese Museum, however, did not resume after the war. The collections remained in the depositories of the Litoměřice District Museum and were partly loaned to the Regional Gallery, now North Bohemian Gallery of Fine Art in Litoměřice. Only after November 1989 the idea of the Diocese Museum could be revived. That happened on St. Wenceslaus Day, 28 September 1995. In the newly restored late gothic building at no. 24 in the main square of Litoměřice, the first permanent exhibition of the newly established Gallery and Museum of the Litoměřice Diocese was opened. The museum now works in close cooperation with the Litoměřice Bishopric and it is administered by the North Bohemian Gallery of Fine Art in Litoměřice. The permanent exhibition consists of a selection of the most valuable works of painting, sculpture and applied arts from the collection of the bishops of Litoměřice and the provosts of the chapter, and it also includes selected works loaned by the individual parishes of the diocese. The works of art are often the only preserved evidence of the spiritual memory of the North Bohemian Region. The churches for which they were created disappeared due to mining activities or they were affected by criminal activity after 1989. Despite their tragic story, they document the vast artistic and spiritual riches of the North Bohemian Region. The region was one of the crucial ones in the Kingdom of Bohemia from the peak of the middle ages. Important church institutions such as the Chapter of St. Stephen in Litoměřice and later the Litoměřice Bishopric were based in this region.

4

The exhibition in which the contemporary Litoměřice Diocese Gallery and Museum is presented as a guest of the Olomouc Archdiocesan Museum, brings a vast selection of works of art from the period between the 12th and the 19th centuries that are typical for North Bohemia. The selection of exhibits on display includes a sample of monumental Romanesque sculpture, the head of the apostle of Žitenice created by the first specialized sculpting workshop in our lands (around 1170). From the rich collection of gothic sculpture, statues such as the Virgin and Child of Kopisty (around 1380), and the expressive Crucified Christ from Kadaň (around 1516) show not only the high quality of the woodcarving workshops in Kadaň at the close of the middle ages but also special forms of the late medieval piety. Among the exceptional exhibits from the collection of the bishops of Litoměřice are the panels from the altarpiece with Saint Olaf (1512–1515) created by the Cologne workshop of Bartholomäus Bruyn, and an oil painting of the Adoration of the Shepherds by a Netherlandish master Jan Steen (around 1653). The artistic heritage of the Chapter of Saint Stephen in Litoměřice is represented by the Virgin and Child with a Necklace by a successor of Lucas Cranach the Elder (end of the 16th century), and the statue of the Pietà from the third quarter of the 15th century. Examples of the art of the 17th and 18th centuries include works by the most prominent artists of the Bohemian baroque, Karel Škréta, Petr Brandl, Anton Kern, Matthias Bernhard Braun and Ferdinand Maxmilian Brokoff. The list of

these names alone is an evidence of the cultural horizon and high level of the priests of the diocese of Litoměřice who commissioned the artworks. A separate section of the exhibition is dedicated to a selection of important goldsmith items, among them a large monstrance from Ústí nad Labem (around 1480–1520) and a rare filigree chalice with Bohemian garnets by outstanding Prague goldsmith Marek Hrbek (1666). The structure of the exhibition reflects the origin of artifacts in the collections of bishops and provosts of Litoměřice, as well as their provenance in the Litoměřice Diocese.

The mutual exhibition project of the Olomouc Museum of Art and the North Bohemian Gallery of Fine Art in Litoměřice is based on the time-tested, friendly and professional cooperation of the two institutions. We believe that presenting the spiritual and cultural memory of our ancestors is truly meaningful as it offers our visitors a powerful artistic experience and a connection to the spiritual traditions and assurances so sorely needed in these restless times.

5

